

Α. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Καθώς η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού βαθαίνει, η βιβλιοπαράγωγή που αφορά τα αίτια, τις επιπτώσεις και τη «σωτηρία» μας από την κρίση, αναπτύσσεται όλο και περισσότερο. Στην πραγματικότητα η ανάπτυξη αυτή αποτελεί φούσικα, τουλάχιστον από την σκοπιά μας, αφού –στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων- δεν έχει να πει τίποτα χρήσιμο για μας τους εκμεταλλευόμενους, τίποτα δηλαδή που να μας βοηθάει καταρχήν να κατανοήσουμε τι πραγματικά συμβαίνει.

Το γεγονός ότι η άποψη που έχει επικρατήσει για την κρίση χρέους είναι κοινοτυπίες όπως «οι κλέφτες πολιτικοί τα φάγανε όλα», ή ότι «όλοι μαζί τα φάγαμε» στην καλύτερη περίπτωση, ή το ότι «φταίει η Μέγκελ», ή ακόμα χειρότερα «φταίνει οι Εβραίοι», κλπ, οφείλεται στο ότι αυτός είναι ο δημόσιος λόγος για την κρίση. Όχι μόνο ο λόγος των πολιτικών, των δημοσιογράφων, των οικονομολόγων και των ακαδημαϊκών, αλλά και πολλών όψιμων ευαισθητοποιημένων που βρήκαν ευκαιρία να πλατυσκολογήσουν κύρος και εξουσία πάνω στις ανάγκες και στις αγωνίες των εκμεταλλευόμενων, των ανέργων, των συνταξιούχων, των απολυμένων, των κατεστραμμένων επαγγελματικά και κοινωνικά. Ένας λόγος ταιριαστός με τα συμφέροντα και τις κοινωνικές σχέσεις αυτών που τον εκφράζουν και τον διαδίδουν.

Είναι λογικό ότι το πως συγκροτείται η αντίσταση απέναντι σ' αυτό που βιώνουμε εδώ και τρία χρόνια, να επηρεάζεται καταλυτικά από τέτοιου τύπου αφηγήσεις.

Αυτή η έκδοση αποτελεί μια λίγο-πολύ συλλογική εργασία κάποιων πολιτικοποιημένων εργαζομένων, που ξεκίνησε σαν μια σειρά παρουσιάσεων στα πλαίσια της Συνέλευσης για την Κυκλοφορία των Αγώνων (ΣΚΥΑ), με αρχικό στόχο να καταλάβουμε σε τι συνίσταται αυτή η κατάσταση, που μόλις είχε αρχίσει να δείχνει τα πρώτα σημάδια της. Εστιάσαμε λοιπόν στο ζήτημα της κρίσης του δημόσιου χρέους. Πολύ γρήγορα ωστόσο καταλάβαμε ότι μέσα σ' αυτή την έννοια περιλαμβάνονται σχέσεις διαμορφωμένες ιστορικά από κοινωνικούς αγώνες, κι όχι απλώς κάποια μαθηματικά σύμβολα (αριθμοί, ποσοστά, διαγράμματα και γραφικές παραστάσεις), που θα μπορούσαμε να τα προσεγγίσουμε με τα ακαδημαϊκά “οικονομικά”. Αναγκαστήκαμε λοιπόν να ξαναδούμε τη μακρά διαδρομή του ελληνικού καπιταλισμού τα τελευταία 40 χρόνια και να το κάνουμε αυτό όχι απλώς μελετώντας αριθμούς, νομοσχέδια, κρατικούς προϋπολογισμούς κλπ, αλλά κυρίως μελετώντας τους αγώνες των από κάτω, που είχαν σαν αποτέλεσμα τους συγκεκριμένους αριθμούς, τα συγκεκριμένα νομοσχέδια και τους συγκεκριμένους προϋπολογισμούς. Είναι μια μέθοδος αυτή σε απόλυτη αρμονία με τον τρόπο που παρεμβαίνουμε θεωρητικά και πρακτικά στο ανταγωνιστικό κίνημα.

Στη συνέχεια οι αρχικές παρουσιάσεις και οι πρώτες βασικές θέσεις που κατατέθηκαν, υποβλήθηκαν από κάποιους συντρόφους σε περαιτέρω επεξεργασία, συζητήθηκαν, τειμηριώθηκαν, καταγράφηκαν και τελικά παρουσιάστηκαν και δοκιμάστηκαν από τη δημόσια κριτική στην διάρκεια του περασμένου χρόνου, μπροστά σε συντρόφους και συντρόφισσες τόσο σε αυτοδιαχειριζόμενους χώρους (Αυτόνομο στέκι, αυτοδιαχειριζόμενος χώρος Πασαμοντάνια, κατάληψη Παππουτσάδιο), όσο και ενώπιον λαϊκών συνελεύσεων σε αντιπαράθεση με τις απόψεις «ειδικών» (Λαϊκή Συνέλευση Κολωνού-Σεπολίων-Ακαδημίας Πλάτωνος).

Το γεγονός ότι διατηρούμε όλη την εχθρότητα μας απέναντι στους “ειδικούς” (της οικονομίας συμπεριλαμβανόμενου), όπως και το γεγονός ότι η ευθύνη είναι μια λέξη που γενικά δεν φοβόμαστε, μας ανάγκασε σε μια σκληρή προσπάθεια προκειμένου να διεισδύσουμε στα άδυτα της μακρο-οικονομίας για να αποκτυπογραφήσουμε κώδικες σκόπιμα μυστικοποιημένους και να αναλύσουμε με τρόπο όσο γίνεται πιο κατανοητό την ελληνική κρίση χρέους, τόσο για μας όσο και για όσους μας διαβάζετε τώρα. Και να το κάνουμε αυτό με μια ορισμένη αυστηρότητα στη μέθοδο και στα συμπεράσματα, χωρίς να πέσουμε σε ιδεολογικές παγίδες και με πρόνοια να προστατέψουμε αυτό το γραπτό από τη βαριά ακαδημαϊκή μούχλα

που αποπνέει συνήθως το χαρτί, όσων ασχολούνται με αυτά τα ζητήματα.

Οι αναγνώστες και οι αναγνώστριες που θα θελήσουν να φτάσουν μέχρι τέλους την ανάγνωση αυτής της εργασίας, θα κρίνουν αν τα καταφέραμε.

Πριν τελειώσουμε να σημειώσουμε ότι τα διάφορα τμήματα αυτού του κειμένου γράφτηκαν σε διάφορες περιόδους μεταξύ του 2010 και του 2012, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχουν εκτιμήσεις που δεν επαληθεύτηκαν από τις εξελίξεις. Είναι γεγονός ότι η θυελλώδης κατάσταση που βιώνουμε δεν προσφέρεται για ασφαλείς προβλέψεις. Δεν αφαιρέσαμε αυτά τα κομμάτια για λόγους εντιμότητας ανάμεσα στα άλλα, αλλά τα σχολιάσαμε εκ των υστέρων, πράγμα που ναι μεν δημιουργεί μια σχετική ανομοιογένεια στο γραπτό, όχι όμως σε βάρος των βασικών αντιλήψεων που το διατρέχουν.

Να πούμε ακόμα ότι το κομμάτι που αφορά την κρίση του δημόσιου χρέους τη χρονική περίοδο 1975-1990 είναι περαιτέρω επεξεργασία μιας (σχεδόν ολοκληρωμένης) δουλειάς του συντρόφου Ned Ludd, αν και στην πραγματικότητα η συμβολή του σε κάθε σκέλος αυτής της εργασίας είναι σημαντικότερη και δεν περιορίζεται εκεί. Σημαντική συμβολή στο στήσιμο των παρουσιάσεων και στις συζητήσεις στο Αυτόνομο στέκι, είχε επίσης ο σύντροφος Root. Αυτούς τους συντρόφους, όπως και τους πολλούς και πολλές, που συνέβαλαν με τις παρατηρήσεις τους στο να είναι όσο δυνατό λιγότερη άσχημη αυτή η εργασία, τους ευχαριστούμε. Αναλαμβάνοντας αμέριση την ευθύνη για τα όποια προβληματικά σημεία της.

Τέλος, στο παράρτημα Β της έκδοσης δοκιμάζουμε για πρώτη φορά μια μέθοδο συχνών ερωτο-αποκρίσεων, με σκοπό να διευκρινίσουμε περαιτέρω κάποια ζητήματα που πιάνουμε μέσα στο βιβλίο.

Hobo, Αθήνα, Ιούνης του 2013